

Hodnocení diplomové práce

Posudek oponenta práce

Jméno autora: Jakub Havlíček

Název práce: Využití elementů PBSP terapie v sociálněpedagogické praxi nízkoprahových zařízení

Vedoucí práce: Mgr. Gabriela Slaninová, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Leona Stašová, Ph.D.

Téma práce: Autor si vybral jako téma své práce velmi zajímavou oblast terapie PBSP a jejich průniků do činností a působení pracovníků v nízkoprahových zařízeních (NZDM). Cílem je dle autora „popsat a analyzovat Pessu Boyden psychomotorickou terapii (PBSP) a její potencionál pro využití v nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež“ (str. 9). Práce je tak svým zaměřením originální a přináší nový pohled na činnost nízkoprahových zařízení. Zároveň inspirativně propojuje psychologii se sociální pedagogikou a to způsobem novátorským a nevšedním.

Zaměření práce a její struktura:

Práce je zaměřena teoreticko-empiricky; struktura práce je logická a přehledná. Autor nejprve věnuje celou první kapitolu vymezení základních pojmů, přístupů a teorií. Právě s ohledem na propojování pohledů dvou vědních disciplín je to vstup potřebný a zásadní. Druhá kapitola přibližuje kontext psychoterapie a PBSP terapie v sociálně pedagogické praxi a třetí kapitola čtenáři dává podrobnější vhled do samotné PBSP terapie a některých jejích stěžejních pojmů, přístupů a východisek. Zvláště cennou je kapitola č. 4, která je jakýmsi propojujícím můstkem mezi teoretickou a empirickou částí. Autor v ní nahlíží na možnosti využití PBSP terapie v sociálních službách, sleduje předpoklady pro její využití v praxi NZDM a soustředí se na konkrétní elementy využitelné v této praxi. Právě to je pohled originální, který je poté rozvíjen navazujícím empirickým šetřením. Autor v teoretické části prokázal schopnost pracovat s odbornými zdroji, jednotlivé prameny vhodně propojuje a provazuje vlastním komentářem a úvahami.

Empirické šetření: Empirické šetření je prezentováno v kapitole č. 5. Cílem výzkumného šetření je „zjistit konkrétní deficity v saturaci základních vývojových potřeb, s kterými se pracovníci NZDM setkávají u svých klientů a popsat nástroje, které využívají pro práci s těmito deficity“ (str. 52). Šetření je uvedeno hlavní výzkumnou otázkou a třemi dílčími otázkami. Autor velmi podrobně popisuje kontext a metodologická východiska zvoleného kvalitativního šetření. Na str. 55 popisuje 8 respondentů, s nimiž realizoval polostrukturované rozhovory. Jde o pracovníky v nízkoprahových službách. Tato část je doplněna také analýzou dokumentů – zpracované případové studie respondenty, jejíž snahou je doplnit data získaná z interview. To, co zde čtenář poněkud postrádá, je uvedení příkladů rozhovoru a případové studie v příloze, aby si tak mohl udělat lepší představu o získaných a zpracovávaných datech, na něž pak navazuje vyhodnocení v kapitole 5.7. Byly pro zpracování použity jak přepisy rozhovorů, tak případové studie? Z čeho vychází otevřené kódování a uváděná kategorizace? Jaký materiál zpracovávala? Bylo případových studií také 8? Autor na základě provedené analýzy vytvořil

pět kategorií (chybně jsou dvě označeny číslem 3, tedy na první pohled analýza působí dojmem, že kategorie jsou pouze čtyři), které popisuje, uvádí k nim příklady a poté je propojuje v axiálním kódování. Rámecem pro zpracování materiálu je pro autora zakotvená teorie, jejíž principy využil. Uváděné informace jsou zajímavé právě proto, že dosud takové studie nebyly realizovány, i když intuitivně by získané výsledky odborníci pohybující se v NZDM jistě očekávali. Empirické šetření tedy lze celkově považovat za zdařilé, poctivé a zajímavé.

Využitelnost pro praxi se rozhodně nabízí – viz otázky k obhajobě.

Rozsah práce plně odpovídá požadavkům na diplomové práce.

Práce s odbornými zdroji:

Citované prameny jsou aktuální, většinou tuzemské, seznam zdrojů je zpracován pečlivě.

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce:

Práce je čtivá a srozumitelná, příležitostně se objevují některé chyby (pomůžeme klientovy – str. 50, změnu klientovi situace – str. 74), překlepy (např. překládaná práce místo předkládaná práce – str. 74) či chybějící interpunkce ve vedlejších větách. Orientaci čtenáře ztěžují některé příliš dlouhé odstavce (např. str. 8, 69, 72). Podkapitoly 4.3.1 a 5.7.1 jsou pouze jediné v členění, není tedy vhodné je takto samostatně číslovat.

Celkové zhodnocení diplomové práce: Zvolené téma je nové, nepostrádá originální přístup a je též uchopeno jako pedagogicky přínosné. Autor prokázal velmi dobrou schopnost pracovat s odbornými zdroji a literaturou, dokázal připravit, realizovat a vyhodnotit vlastní výzkumné šetření a poznatky z něj vtělit do svého textu. Celý text je psán kultivovaným jazykem se zřetelným odborným vhladem autora a zaujetím pro zpracovávané téma. Diplomová práce tak má rozhodně předpoklady pro úspěšnou obhajobu.

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

- Jaká doporučení pro praxi vyplynula z Vašeho výzkumu? Jak by bylo možné výsledky práce dále využít?
- Máte osobní zkušenost s využitím PBSP terapie v praxi?
- Která získaná kategorie směřuje k „nástrojům, které v NZDM využívají pracovníci pro práci s vývojovými deficity“?

Datum: 31. 7. 2019